

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในการส่งเสริมงานของสภาวัฒนธรรมอำเภอ ในภาควัฒนธรรม 8 ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มประชากรในอำเภอที่ได้รับการจัดตั้งให้เป็น สภาวัฒนธรรมอำเภอเรียบร้อยแล้ว ในปี พ.ศ.2541 จำนวน 69 อำเภอ รวม 552 คน แยกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ และนักวิชาการศึกษาหัวหน้างานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอำเภอ รวม 207 คน

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มกรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอที่เป็นหัวหน้าองค์กรภาคี ๆ ละ 1 คน อำเภอละ 5 คน รวม 345 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรจำนวน 69 อำเภอ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 90 % จากตารางของ ดาร์วิน เฮลเดล (Darwin Hendel อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์ , 2539, หน้า 116)
2. สุ่มอำเภอใช้วิธีการจับฉลาก (Lottery Method) ตามสัดส่วนของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 62 อำเภอ
3. ในแต่ละอำเภอ เลือกผู้ตอบแบบสอบถาม อำเภอละ 8 คน แยกเป็นกลุ่มข้าราชการ อำเภอละ 3 คน และกลุ่มกรรมการอำเภอละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 496 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ประชากร (อำเภอ)	กลุ่มตัวอย่าง (อำเภอ)
จังหวัดเชียงใหม่	11	10
จังหวัดเชียงราย	18	17
จังหวัดลำพูน	4	3
จังหวัดลำปาง	11	10
จังหวัดน่าน	6	5
จังหวัดแพร่	5	5
จังหวัดพะเยา	7	6
จังหวัดแม่ฮ่องสอน	7	6
รวม	69	62

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ
ดังนี้

ฉบับที่ 1 สอบถามกลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
ในการส่งเสริมงานของสภาวัฒนธรรมอำเภอ เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอในการส่งเสริมงานของสภาวัฒนธรรมอำเภอ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 สอบถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 การจัดหาบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ
เครื่องใช้
- 2.2 การจัดทำแผนงาน/โครงการ กำกับ ดูแลประสานงานและ
ติดตามประเมินผล
- 2.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และการประชาสัมพันธ์
- 2.4 การจัดประชุมสภาวัฒนธรรมอำเภอ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทของ
สำนักงานศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานของสภาวัฒนธรรม
อำเภอเป็นแบบปลายเปิด

ฉบับที่ 2 สอบถามกลุ่มกรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอที่เป็นหัวหน้าภาคีทุกภาคี
แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Checklist)
- ตอนที่ 2 ความต้องการของสภาวัฒนธรรมอำเภอในการรับการสนับสนุน
การปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานของสภาวัฒนธรรม
อำเภอ เป็นแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือขึ้นเองโดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จากหนังสือเอกสาร แผนวัฒนธรรมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอ และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานวัฒนธรรม

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ตอน และฉบับที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน

3. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมและถูกต้อง

4. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา แก้ไขภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องมือวิจัยตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบครั้งสุดท้าย

6. จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

7. นำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ถึงศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 เพื่อขอความอนุเคราะห์ แจ้งให้ศึกษาธิการอำเภอ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ นักวิชาการศึกษา หัวหน้างานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมอำเภอ และกรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอ ที่เป็นหัวหน้าภาคี จากทุกภาคี ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยมีหนังสือถึงศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 8 เฉพาะอำเภอที่ได้จัดตั้งเป็นสภาวัฒนธรรมอำเภอเรียบร้อยแล้วอีกฉบับหนึ่ง พร้อมส่งแบบสอบถามให้แต่ละอำเภอ ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ นักวิชาการศึกษา หัวหน้างานส่งเสริม การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมอำเภอ จำนวน 62 อำเภอ ๆ ละ 3 ฉบับ รวม 186 ฉบับ

ฉบับที่ 2 สำหรับหัวหน้าภาคีจากทุกภาคีในกรรมการสภาวัฒนธรรมอำเภอ จำนวน 62 อำเภอ ๆ ละ 5 ฉบับ รวม 310 ฉบับ

3. ในการส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่วนการรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้

3.1 อำเภอที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน ใช้วิธีรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยบรรจุซองติดแสตมป์พร้อมที่อยู่ที่จะส่งคืนไปพร้อมกับแบบสอบถาม

3.2 อำเภอที่อยู่ในจังหวัด พะเยา แพร่ และน่าน ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ด้วยตัวเอง

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.09

ฉบับที่ 2 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 283 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.29

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบการบรรยาย

2. แบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบการบรรยาย

3. แบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบการบรรยาย

4. แบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ความถี่สังเคราะห์ และนำเสนอเป็นรายชื่อ

5. แบบสอบถามฉบับที่ 2 ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบการบรรยาย

6. แบบสอบถามฉบับที่ 2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบการบรรยาย

7. แบบสอบถามฉบับที่ 2 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำวิเคราะห์โดยใช้ความถี่สังเคราะห์ และนำเสนอเป็นรายชื่อ

8. ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลของแบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 2 แปลผลข้อมูลโดยนำมาเทียบกับระดับค่าคะแนนที่กำหนดตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติเรื่องนั้นมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติเรื่องนั้นมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติเรื่องนั้นปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติเรื่องนั้นน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติเรื่องนั้นน้อยที่สุด

9. ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลของแบบสอบถามฉบับที่ 2 ตอนที่ 2 แปลผลข้อมูลโดยนำมาเทียบกับระดับค่าคะแนนที่กำหนดตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความต้องการเรื่องนั้นมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความต้องการเรื่องนั้นมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความต้องการเรื่องนั้นปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความต้องการเรื่องนั้นน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความต้องการเรื่องนั้นน้อยที่สุด

10. ในส่วนของแนวทางพัฒนาศักยภาพของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานของสภาวัฒนธรรมอำเภอนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์จากข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิดของฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 สังเคราะห์โดยใช้ความถี่ และนำเสนอประเด็นสำคัญ